

УДК 634.233:631.521

Дячук О. С., молодший науковий співробітник відділу генетичних ресурсів та селекції плодових культур, аспірант
Інституту садівництва НААН
Інститут помології ім. Л. П. Симиренка НААН
E-mail: ole.dyachuk@yandex.ru

СОРТИ ЧЕРЕШНІ З КОЛЕКЦІЇ ІНСТИТУТУ ПОМОЛОГІЇ, РЕКОМЕНДОВАНІ ДЛЯ ПРОМИСЛОВИХ ТА ПРИСАДИБНИХ НАСАДЖЕНЬ ЗОНИ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Черешня (*Cerasus avium* L.) є однією з досить поширених плодових культур. Вона одна з перших дає свіжі плоди. За вміст вітамінів, мінеральних солей, легкозасвоюваних цукрів, а також за зовнішнім виглядом і смаковими якостями плодів, черешня є цінною та прибутковою культурою.

Мета досліджень: виділити сорти черешні найбільш адаптовані до несприятливих біотичних та абіотичних чинників досліджуваної зони, а також з найкращими господарсько-біологічними показниками.

Дослідження проводились відповідно до Методики проведення експертизи сортів рослин груп плодових, ягідних, горіхоплідних, субтропічних та винограду на придатність до поширення в Україні, Програми і методики сортовивчення плодових, ягідних та горіхоплідних культур, Методики проведення польових досліджень з плодовими культурами, Положення про реєстрацію зразків генофонду рослин в Україні, Положення про реєстрацію колекцій зразків генофонду рослин у Національному центрі генетичних ресурсів рослин України. В Інституті помології ім. Л. П. Симиренка НААН в «польовому генбанку» зберігається 50 зразків черешні. На даний час всі зразки паспортизовані, паспортні бази даних на які передано до Національного центру генетичних ресурсів рослин України.

В 2011–2015 роках проводилось вивчення 35 сортів черешні. У результаті досліджень було виділено 9 сортів за цінними господарсько-біологічними показниками, які показали кращі результати в порівнянні з іншими зразками.

За результатами вивчення комплексу господарсько-біологічних показників у зразків черешні протягом звітного періоду виділились за продуктивністю такі зразки: 'Легенда Млієва' (24,7 кг/дерева), 'Коралова' (23,3), 'Дар Млієва' (22,3), 'Слов'яночка' (22,6), 'Дрогана жовта' (24,3), 'Бірюза' (23,7).

За середньою масою плоду виділено зразки: 'Легенда Млієва' (8,5 г), 'Загадка' (8,0 г), 'Коралова' (6,8 г), 'Слов'яночка' (7,8 г), 'Дар Млієва' (6,7 г).

Найвищу дегустаційну оцінку отримали сорти: 'Легенда Млієва' (8,6), 'Бірюза' (8,4), 'Дар Млієва' (8,4), 'Загадка' (8,2), 'Слов'яночка' (8,0), 'Нектарна' (8,0), 'Коралова' (8,0), 'Валерій Чкалов' (8,0).

Високу комплексну стійкість проти збудників кокомікозу мали зразки: 'Загадка' (8,0), 'Бірюза' (7,5), 'Дар Млієва' (7,5), 'Коралова' (7,5); моніліозу: 'Легенда Млієва' (8,0), 'Дар Млієва' (8,0), 'Бірюза' (8,0), 'Загадка' (8,0), 'Слов'яночка' (7,5), 'Дрогана жовта' (7,5).

За даними цих досліджень, для промислових та присадибних насаджень даної зони можна рекомендувати такі сорти: 'Легенда Млієва', 'Дар Млієва', 'Бірюза', 'Коралова', 'Слов'яночка'.

УДК: 633.15:620.952

Жемойда В. Л., кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Гавронський І. В., магістр 1-го року

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: igavronskiy@mail.ua

КУКУРУДЗА – АЛЬТЕРНАТИВНЕ ДЖЕРЕЛО ЕНЕРГІЇ

З кожним роком все більш гостро постає питання пошуку конкурентоспроможній альтернативі нафті та нафтопродуктам, запаси яких стрімко зменшуються. Одним із шляхів вирішення цього глобального питання є використання на заміну бензину біоетанолу. Етанол отримують з крохмалевмісних культур, зокрема з кукурудзи.

Щоб створити гібриди з високим вмістом крохмалю, селекціонерам потрібен вихідний матеріал. Відомо понад 20 моногенних мутацій кукурудзи, які регулюють біосинтез крохмалю, але найбільший ефект за його фракційним складом викликають мутації *wx*, *ae* та *su2*. На даний час національні гібриди кукурудзи з крохмалем амілозного та амілопектинового типів в Україні відсутні, хоча перспективи їх створення та багатоцільового використання є дуже широкими.

Метою наших досліджень було проаналізувати вихідний матеріал і підібрати батьківські компоненти з високою продуктивністю та підвищеним вмістом крохмалю і білку при селекції гібридів кукурудзи на технічні цілі.

Експериментальні дослідження проводили в 2014–2015 рр. у ВП «АДС НУБіП України», яка знаходиться у Васильківському районі Київської області. В якості вихідного матеріалу були взяті самозапильні лінії: Ак-135, Ак-143, Ак-145, Бг-251, тестерами-носіями крохмаль-модифікуючих генів виступали лінії АС 43, ВК 69, АЕ 392. За стандарт було прийнято гібрид Остер СВ. Облікова площа посіву – 4,9 м², зразки висівалися в 3-х разовій повторності для самозапилених ліній та 4-х разовій повторності для гібридів.